

Ek 6 – Moderatör Raporuna Esas Alınan Bileşik Sorular

Altısı İDDMİB + moderatör, dokuzu ise katılımcıların ortak aklı ile belirlenmiş 15 soru içinde, birbirinin tamamlayıcısı olması nedeniyle birleştirilerek cevaplanması daha pratik olabilecekler bulunmaktadır.

Ayrıca, beyin fırtınası sırasında üretilen fakat yeterli oy alamadığı için soru listesine giremeyen birkaç ilave soru da, uygun soruların alt maddeleri olarak eklenmiştir. Buna göre rapor, 15 soru yerine bu birleşik 7 ana soru ile 18 alt sorunun cevaplanması şeklinde düzenlenmiştir:

- Soru 1) Alüminyum üretiminin önemli bir girdisi “enerji”dir. Buna göre, bir yandan ucuz enerji temin yolları aranırken, bir yandan da üretim teknolojilerinde inovasyonlara ihtiyaç var. Sizce bu konudaki etkili ve gerçekçi yaklaşım ne olabilir? Çalışanlar ve işletmeler nasıl yenilikçi olabilirler?
- Soru 2) Alüminyum üretiminin önemli bir girdisi hammadde ve yerli hammadde üretimi yetersizliği nedeniyle ithal edilmekte olup, bu hem temin güvenliği riski hem de bu risklerin yaratabileceği ek maliyetler nedeniyle rekabet gücünü olumsuz etkilemektedir. Buna göre:
- 2.1. Toplu hammadde alımları için işleyebilir bir sistemin belirleyici çizgileri neler olabilir?
 - 2.2. LME (Londra Metal Borsası) Deposu veya Türkiye Metal Borsası kurmak gibi seçenekleri değerlendirir misiniz?
 - 2.3. Geri toplama ve geri dönüşüm süreçleri için etkili bir sistem kurmak için birkaç belirleyici çizgi neler olabilir? (Al+Cu için geçerli)
 - 2.4. Hurda ticareti ile ilgili düzenlemelere esas teşkil edebilecek ilkeler neler olmalı?
- Soru 3) Devlet, girişimciler ve halkın sahip olduğu ve de temin edebildiği kıt kamu kaynaklarının verimliliği açısından, sanayi ve ticaretin tüm alanlarında yüksek katma değerli ürünlere yönelmesini sağlamak üzere:
- 3.1. Katma değeri düşük ürünlerdeki kapasite artımlarına akması nasıl önlenebilir? (Al ve Cu özelinde),
 - 3.2. İhraç ürünlerinin katma değerlerini hesaba katan ve böylece teşviklerin işlevselliğini artıran bir sistem nasıl olabilir?
 - 3.3. Hammadde ve enerji gibi temel girdiler açısından Türkiye’den daha dezavantajlı olmasına rağmen yüksek katma değerli ürünler üreterek bu dezavantajlarını avantaja çevirebilen ülkeler (Japonya gibi) dikkate alındığında, Al ve Cu sektörleri için hammaddeden nihai ürünlere kadarki değer zinciri boyunca tüm adımlara uygulanabilecek bir politika ilkesi ne olabilir?
- Soru 4) Esas amaç, dış pazarlarda o pazarın oyuncularıyla yarışabilecek rekabet gücüne sahip yüksek katma değerli ürünlerdir. O halde, sadece Al veya sadece Cu ürünler yerine, çeşitli girdilerden oluşan ve özellikle de bilgi katma değeri yüksek “bileşik ürünler”e yönelmek gerekir.
- Bu ise, şu anlamlara geliyor:
- 4.1. Kurumlar arası yıkıcı rekabeti yapıcı dayanışmaya dönüştürülmek,
 - 4.2. Küçük firmaların çoğunlukta olduğu sektörlerde ölçek ekonomileri sağlamak,
 - 4.3. Firmaların tek tek ve/ya kümeler halinde rekabet güçlerini artırmak,
 - 4.4. Sektörler arası işbirlikleri yoluyla, yüksek katma değerli alanlar için bileşik ürünler üretmek ve
 - 4.5. Sektörü markalaştırmak.
- Bu amaçları gerçekleştirebilecek etkili ve gerçekçi önlemler neler olabilir?
- Soru 5) Çeşitli sorunlar konusunda alınabilecek önlemlerle mevcut ihracat rakamlarında “kısmi” gelişmeler sağlanabilir. Bir “sıçrama” yaratabilmek içinse sıradışı sayılabilecek etken ne olabilir? Nasıl gerçekleştirilebilir?
- Soru 6) Alüminyum yerine, hafifliği, sağlamlığı, fiyatı gibi özellikleri nedeniyle ikame olabilecek ve böylece ileriki yıllarda mevcut sektöre tehdit oluşturabilecek alternatiflerle ilgili ne tür çalışmalar yapılmalıdır?
- Soru 7) Muhtelif:
- 7.1. Tevkifatlı KDV sorunu nasıl aşılabilir?
 - 7.2. Genelde her sorun, özeldir ise fikri mülkiyetlerin yeterince korunamayışı, denetim sorunu ile ilgilidir. Denetim yetersizliklerinin en önemli nedenleri nelerdir ve giderilmesi için hangi gerçekçi ilkeler çare olabilir?
 - 7.3. Çeşitli ilgi alanlarındaki kişiler arasındaki bilgi alış-verişini sağlamak, çözülmüş sorunlar hakkında bilgi edinmek, çözülmek istenilenler hakkında alandaki diğer kişilerin bilgi ve deneyimlerine başvurmak gibi amaçlarla internet grupları mevcuttur. Al ve Cu alanında benzer bir sistemin belirleyici çizgileri neler olabilir?